

Kǒu ěr xiāng chuán (口耳相传)

Quan explico que soc enginyer tècnic i que treballo sovint amb clients de la comunitat xinesa, la gent fa una cara com de sorpresa. “Com has aconseguit entrar-hi?, si són molt tancats...”, em diuen. I jo me’n ric, perquè no hi ha cap misteri: va ser per pura casualitat. Tot va començar quan vaig aconseguir que un petit local xinès al Raval obtingués la llicència d’activitat. Ningú creia que fos possible: tràmits eterns, informes contradictoris, plànols erronis, tècnics municipals inaccessibles... Però després de setmanes de papers i de barallar-me amb normatives que semblaven escrites precisament en xinès, vaig tirar-ho endavant. El dia que van rebre la llicència, la van penjar a la paret com si fos el trofeu més preciat i em van mirar amb cara de com si hagués fet el miracle dels pans i dels peixos.

A partir d’aquell moment, el “*kǒu ěr xiāng chuán*” o el que és el mateix el boca-orella xinès va començar a fer efecte: el meu nom va córrer com la pólvora i en poques setmanes m’estaven trucant per a fer més locals, naus i magatzems... tot per a la comunitat xinesa.

I sempre hi havia detalls que em feien molta gràcia. Per exemple, quan em regalaven coses per a les meves filles. El problema era que no sabien quina edat tenien i els obsequis eren tota una loteria: des de peluixos per a bebès fins a bols de porcellana dignes d’un casament. Jo sempre mostrava gratitud i satisfacció, perquè al final l’important era la intenció i l’afecte amb què ho feien.

He de reconèixer que aquest camí m’ha portat experiències divertides i inesperades, però també ben curioses. Quan entres en un món on tu ets “l’estrany”, però et reben com si fossis de casa, descobreixes que la feina d’enginyer pot ser també una excusa per connectar cultures. Molts cops, després de comentar plànols o revisar instal·lacions, la reunió s’acabava amb un dinar improvisat on sempre em convidaven. I jo, que hi anava amb la idea de comprovar els recorreguts d’evacuació o les línies elèctriques,

acabava aprenent a menjar amb bastonets, entre electricistes, paletes, pintors, lampistes, tots xinesos, és clar... i el meu client, que amb prou feines deia quatre paraules en castellà.

Però el record més “especial” va ser el d’una inauguració d’un restaurant. Ens hi van convidar i, només entrar, la diferència era evident: tota la sala plena de famílies xineses i la meva dona i les meves filles, amb ulls blaus i rosses, i jo alt com un Sant Pau, que cridàvem l’atenció com si fóssim turistes mirant un mapa al mig de la Rambla. Ens van presentar a tothom: germans, avis, cosins, nebots, familiars vinguts expressament des de la Xina... Molts no sabien dir ni una paraula en castellà, però somriures i reverències no en faltaven. I jo començava a sospitar que aquella inauguració no seria precisament algo ràpid.

Al cap d’una estona, un dels familiars, en un racó del local, em va assenyalar una cadira amb molta solemnitat. Amb un anglès rudimentari em va convidar a fer una degustació de te. Jo, que mai he estat gaire amant del te, vaig pensar: “Vinga, una tassa i ja està”. Però allò es va convertir en una marató de gairebé una hora.

Va treure una vaixella de te antiga, amb tants detallets que semblava sortida d’un museu. Teteres diminutes, tassetes que amb prou feines hi cabia te per fer un glop, i tot un ritual que s’anava repetint de rentar, servir i brindar.

Cada tassa anava acompanyada de la seva explicació: un te per la salut, un per l’ànima, un per la bona sort... Jo hi posava cara d’entès, però per dins pensava: “Com segueixi gaire més, no sé com m’escaparé d’aquí...”.

I quan ja portava més de deu tassetes, el meu nou “amic” em va fer un gest perquè l’acompanyés a una altra sala. Vaig acceptar, pensant que seria per ensenyar-me més varietats de te o alguna tetera especial. Però no: em va portar a veure una col·lecció privada d’objectes típics xinesos que, segons em va explicar, “no es podien mostrar en públic”. Peces d’artesanía, figuretes i monedes antigues. Jo feia cara de sorprès i

remugava algunes expressions sense gaire sentit amb el meu anglès limitat, mentre ell explicava detalls que jo entenia d'aquella manera...

Mentrestant, fora, la meva dona i les nenes començaven a preocupar-se. Portava més de vint minuts desaparegut. Quan vaig tornar finalment, amb cara de "no us ho podeu imaginar", elles em van mirar amb cara d'alleujament i intriga a parts iguals. Un cosí xinès, intentant resumir-ho en anglès, només va dir: "*Secret room, very special, only for men.*" Espero que la meva dona no pensés malament... Gairebé em posen en un embolic familiar!

Total, aquell dia vaig marxar carregat de te, amb la imatge d'una col·lecció d'art clandestina i amb la sensació d'haver viscut una mena de "segrest de broma": vint minuts tancat en una habitació per ensenyar-me tresors amagats i, de propina, oferir-me uns cigarrets xinesos d'edició especial.

I vaig entendre que la meva feina no només era aconseguir llicències impossibles i fer complir la normativa que deia el meu projecte: també era construir ponts invisibles entre cultures, encara que això impliqués desaparèixer vint minuts en una cambra secreta.

Magic